

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА НЕВЕСИЊЕ

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ И СТАМБЕНО-КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ

Цара Душана 44, 88 280, Тел. 059/601-011, 059/601-551, факс 059/601-018, е-пошта:

prostornouredjenienev@gmail.com,

www.opstinanevesinje.rs.ba

Број: 06-36-68/26

Датум: 28.04.2026. године

ПРЕДМЕТ: Информација о стању животне средине, доставља се;

1. УВОД

У складу са законским обавезама из области заштите животне средине и надлежностима локалне самоуправе, сачињен је извјештај о стању и активностима у области животне средине за период 2025. године.

Циљ извјештаја је да пружи преглед стања животне средине, реализованих активности, идентификованих проблема, као и приједлог мјера за унапређење у наредном периоду.

2. ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИРИ

Послови заштите животне средине реализовани су у складу са важећим законима и подзаконским актима Републике Српске, као и локалним одлукама, програмима и плановима. Надлежно одјељење је у току извјештајног периода вршило:

- Управне и стручне послове из области животне средине
- Издавање еколошких дозвола
- Сарадњу са надлежним институцијама
- Надзор над спровођењем мјера заштите

Одјељење за просторно уређење и стамбено- комуналне послове Општина Nevesinje у току 2025. године запримило је три захтјева за издавање еколошких дозвола. Наведени захтјеви поднесени су од стране следећих привредних субјеката:

- Пилана „Лана“
- Пилана „Р2“
- Мљекара „Перфето Плус“.

За наведене захтјеве проведен је поступак у складу са важећим законским прописима, те су исти узети у разматрање од надлежног органа, након чега су донесена одговарајућа рјешења о издавању еколошких дозвола.

У поступку одлучивања заинтересованој јавности је омогућено да изнесу своју евентуалне примједбе и сугестије, а посебна пажња посвећена је процјени утицаја предметних дјелатности на животну средину, у циљу очувања здравља становништва и природних ресурса.

Издавање еколошких дозвола представља један од кључних докумената заштите животне средине, јер омогућава претходну процјену утицаја планираних активности на околину и утврђивање услова под којима се одређени пројекти могу реализовати. Са аспекта заштите животне средине, овај поступак има превентивну улогу, јер се кроз прописивање мјера заштите настоји спријечити или смањити негативан утицај на ваздух, воду, земљиште, биодиверзитет и здравље људи. Еколошке дозволе дефинишу обавезе инвеститора у погледу техничко-технолошких мјера заштите, праћења стања животне средине, као и поступања у случају негативних утицаја. На тај начин се обезбјеђује контролисан и одржив развој, уз усклађивање економских активности са принципима заштите животне средине. Примјена поступка издавања еколошких дозвола доприноси јачању система заштите животне средине, унапређење инспекцијског надзора и смањењу ризика од деградације природних ресурса на подручју општине.

У извјештајном периоду, Одјељење је, по захтјеву надлажног министарства, доставило и мишљење у поступку разматрања утицаја на животну средину за пројекат експлоатације минералних сировина – каменолом „Двор Стоне“ Доња Бијења и каменолом „Чепељуше“ на подручју општине Невесиње. Каменолом посматран са еколошког аспекта, представља активност која може имати значајан утицај на животну средину уколико се не спроводи у складу са прописаним мјерама заштите. Експлоатација доводи до нарушавања рељефа, губитка вегетацијског покривача, повећаног нивоа прашине, буке те могућег утицаја на квалитет ваздуха и површинских вода у непосредној околини. Из тих разлога, од посебног значаја је досљедна примјена свих прописаних еколошких мјера, укључујући рекултивацију терена након завршетка експлоатације, контролу емисије прашине и буке, као и правилно управљање отпадним материјалом. Такође континуирани надзор над радом каменолома од стране надлежних институција представља важан сегмент у очувању животне средине и смањењу негативних утицаја на околну подручје.

У достављеном мишљењу разматрани су потенцијални утицаји дјелатности на животну средину, посебно у сегментима заштите ваздуха, земљишта и вода, као и на здравље локалног становништва. Одјељење је у мишљењу посебно нагласило потребу придржавања мјера заштите у циљу спречавања негативних посљедица по околину и здравље становништва.

3. СТАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

3.1. Квалитет ваздуха

Квалитет ваздуха на подручју општине представља један од значајних сегмената заштите животне средине, имајући у виду утицај на здравље становништва и укупно стање екосистема. На подручју општине није успостављен континуирани мониторинг квалитета ваздуха, али на основу достављених података може се закључити да на квалитет ваздуха утичу:

- Индивидуална ложишта
- Саобраћај
- Локални привредни субјекти.

У зимском периоду долази до повећања концентрације загађујућих материја, што је додатно условљено неповољним метеоролошким условима (температурне инверзије и слаба циркулација

ваздуха). Посебан проблем представља емисија лебдећих честица, које могу имати негативан утицај на респираторни и кардиоваскуларни систем становништва.

У циљу унапеђења стања квалитета ваздуха у наредном периоду би било потребно успоставити систем мониторинга, подстицати кориштење еколошки прихватљивих енергената и вршити надзор над емитерима загађења. Тренутно се Одјељење служи резултатима мониторинга ваздуха који привредни субјекти имају обавезу да проводе, а исти се достављају кроз поступак обнове еколошких дозвола, и утврђено је да на територији Општине Невесиње није било забрињавајућих резултата, односно резултати испитивања ваздуха су у дозвољеним границама.

3.2. Квалитет вода

Заштита вода на подручју општине представља један од кључних сегмената заштите животне средине, имајући у виду значај водних ресурса за водоснабдијевање становништва, пољопривреду и очување екосистема.

Посебна пажња посвећена је заштити водних ресурса, нарочито у зонама санитарне заштите као што је језеро Алаговац, чиме се настоји спријечити уношење штетних материја у водне токове и акумулације. Као потенцијални извори загађења идентификовани су неуређени системи одводње и ипуштање отпадних вода, непрописно одлагање отпада, пољопривредне активности, нелегална градња.

Током извјештајног периода :

- Приступило се изради зона санитарне заштите
- Спровођењу мјера заштите изворишта
- Вршен је надзор над потенцијалним загађивачима.

Општина Невесиње, путем Одјељења је приступила изради Зоне санитарне заштите изворишта Алаговац у циљу очувања и заштите водних ресурса на подручју општине. У фази смо прикупљања и израде документације за утврђивање и успостављање зоне санитарне заштите језера Алаговац. Ова активност представља важан сегмент превентивне заштите изворишта питке воде и има за циљ очување њеног квалитета, као и спречавање негативних утицаја који могу настати услед неадекватног кориштења простора у непосредној близини језера.

Успостављање зона санитарне заштите омогућава јасно дефинисање режима кориштења простора, ограничавање потенцијално загађујућих активности те увођење одговарајућих мјера контроле и надзора. На тај начин стварају се предуслови за дугорочно одрживо управљање овим значајним ресурсом, уз очување његове еколошке и функционалне вриједности. Ова активност се спроводи у сарадњи са надлежним институцијама и стручним службама, у складу са важећим законским прописима и планским документима из области заштите животне средине и управљања водама.

3.3. Заштита земљишта

Заштита земљишта представља важан сегмент укупне заштите животне средине, с обзиром на његову улогу у очувању природних ресурса, пољопривредне производње и стабилности екосистема.

Земљиште је изложено негативним утицајима на више различитих начина са еколошког аспекта:

- Нелегално одлагање отпада
- Експлоатација минералних сировина.

У поступцима издавања дозвола посебна пажња је посвећена мјерама заштите земљишта. Такође и приликом израде регулационих планова узето је у обзир чување животне средине и са аспекта заштите израђују се тако да не наруше животну средину у неком већем обиму.

У извјештајном периоду спровођене су активности усмјерене на очување квалитета земљишта, које обухватају евидентирање и санацију дивљих депонија, контролу локација на којима се врши одлагање отпада, учешће у поступцима издавања еколошких дозвола уз прописивање мјера заштите земљишта, сарадња са надлежним инспекцијским органима као и праћење стања на локацијама експлоатације минералних сировина. Посебан изазов представља деградација земљишта услед експлоатације минералних сировина, гдје долази до промјене рељефа, уклањања вегетације, повећаног ризика од ерозија. Због тога се кроз еколошке дозволе прописује обавезна рекултивација и санација терена након завршетка експлоатације.

Да би се унаприједио квалитет земљишта на територији општине у наредном периоду потребно је интензивније радити на уклањању дивљих депонија, појачати надзор и казнене мјере, спровести рекултивације деградираних површина и наравно радити на едукацији становништва о значају очувања земљишта.

Одрживо управљање земљиштем захтјева континуирано праћење стања, планско дјеловање и одговорно понашање свих корисника простора.

3.4. Бука

На подручју Општине невесиње не постоје изражени проблеми са дозвољеним нивоима буке, изузев локалних случајева гдје је у непосредној близини пристуна нека врста привредне дјелатности. Судаћи према доствљеним извјештајима о испитивању нивоа буке на одређеним подручјима (прије свега у поступку издавања и обнове еколошких дозвола), и на горе поменутим подручја ниво буке је у оквиру дозвољених вриједности.

3.5. Управљање отпадом

Управљање отпадом у Невесињу организовано је кроз рад надлежног комуналног предузећа и заснива се на прикупљању, транспорту и одлагању комуналног отпада.

Реализоване активности:

- Организовано прикупљање комуналног отпада
- Спровођење програма заједничке комуналне потрошње
- Санација и евидентирање дивљих депонија.

Проблеми:

- Непрописно одлагање отпада
- Недовољна еколошка свијест грађана.

Што се тиче комуналних дјелатности, активности су у току извјештајног периода реализоване у складу са Програмом заједничке комуналне потрошње, кроз редовно одржавање јавних површина, прикупљање и одвоз комуналног отпада, као и уређење зелених површина. Међутим, и поред континуираних активности надлежних служби, и даље је присутан проблем нелегалног и непрепосиног одлагања отпада, односно формирања дивљих депонија на више локација на подручју општине Невесиње. Као један од значајнијих узрока наведеног проблема истиче се недовољна комунална дисциплина и несавјесно понашање појединих грађана, што

додатно отежава одржавање комуналног реда и заштиту животне средине. У циљу рјешавања наведених проблема, надлежне службе су проводиле активности на уклањању дивљих депонија, као и мјере појачаног надзора, уз потребу даљег јачања свијести грађана о значају правилног одлагања отпада и очувања животне средине. У циљу унапређења система управљања комуналним отпадом и побољшања хигијене јавних површина, у извјештајном периоду предузете су одређене активности. Извршено је постављање нових контејнера на више локација, чиме је повећан капацитет и доступност мјеста за правилно одлагање отпада. Такође је проширена зона обухвата прикупљања комуналног отпада, чиме је омогућено редовније и организованије одвожење отпада из већег броја насеља и домаћинстава. Ове мјере ће утицати, односно створити услове за смањење појаве нелегалног одлагања отпада и смањити број дивљих депонија, те унаприједити општи ниво комуналне уредности. Поред тога наведене активности доприносе бољој покривености терена комуналним услугама и стварање услова за ефикасније управљање отпадом у наредном периоду.

Да би се унаприједио цјелокупан систем управљања отпадом, Одјељење је приступило и изради Локалног плана управљања отпадом у сарадњи са Центром за екологију и одрживи развој ЦЕТАП. Овај плански документ представља важан стратешки основ за дугорочно и системско рјешавање питања комуналног отпада, са циљем успостављања ефикасног, организованог и одрживог система његовог прикупљања, транспорта, тремана и коначног збрињавања. Израдом плана дефинише се постојеће стање и кључни проблеми у области управљања отпадом, као и мјере и активности које је потребно предузети у наредном периоду ради смањења количине отпада, унапређења инфраструктуре и повећање степена рециклаже. Посебан акценат се ставља на смањење негативног утицаја отпада на животну средину, спречавање настанка дивљих депонија и јачање комуналног реда. Овај документ ће омогућити усклађивање локалних политика са важећим законским и стратешким оквиром, као и бољу координацију свих надлежних субјеката у области управљања отпадом, чиме се стварају предуслови за дугорочно одржив и еколошки прихватљив систем.

4. РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ

Током извјештајног периода реализоване су следеће активности:

- Издавање еколошких дозвола
- Давање стручних мишљења
- Учешће у поступцима процјене утицаја на животну средину
- Сарадња са министарствима и другим институцијама
- Израда планских и стратешких докумената.

За одређене пројекте дато је позитивно мишљење уз прописане мјере заштите животне средине. Посебна пажња посвећена је усклађивању рада привредних субјеката са прописима, као и превентивно дјеловање у циљу смањења негативних утицаја на животну средину.

5. КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Комуналне дјелатности спровођене су кроз Програм заједничке комуналне потрошње.

Посебан фокус био је на:

- Одржавање јавних површина
- Прикупљање и одвоз отпада
- Рјешавање проблема дивљих депонија.

Такође је фокус био и на селективном прикупљању амбалажног отпада, првенствено картона, папира и најлона у циљу смањења количине комуналног отпада те могућностима за рециклирање и поновну употребу ове врсте материјала.

Идентификовани проблеми су свакако насавјесно понашање грађана те формирање нових нелеганих одлагалишта отпада.

6. САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА

У току године остварена је сарадња са:

- Министарством за просторно уређење, грађевинарство и екологију
- Инспекцијским органима
- Комуналним предузећем.

7. ПРОБЛЕМИ И ИЗАЗОВИ

Главни проблеми у области заштите животне средине су:

- Недовољна еколошка свијест грађана
- Дивље депоније
- Недостатак инфраструктуре за управљање отпадом
- Ограничена финансијска средства.

8. ПРИЈЕДЛОГ МЈЕРА

У циљу побољшања и унапређењу стања предлажу се сљедеће мјере:

- Унапређење система управљања отпадом
- Едукација становништва
- Појачан инспекцијски надзор
- Санација дивљих депонија
- Наставак израде планске документације
- Јачање сарадње са надлежним институцијама.

9. ЗАКЉУЧАК

На основу доступних података и уоченог стања на терену, може се закључити да подручје општине Невесиње није непосредно угрожено од великих загађивача кода је општа стања животног средине релативно добро. У периоду на који се односи ова Информација, на подручју општине Невесиње није било акцидентних ситуација нити негативног утицаја на животну средину већих размјера. Ипак, присутни су одређени локални еколошки проблеми који захтјевају континуирано дјеловање надлежних служби. Прије свега, евидентирани проблем дивљих депонија, недовољна освјештеност грађана Невесиња по питању екологије и заштите животне средине, као и непотпуно уређена депонија, негативно утичу како на изглед тако и на хигијену јавних површина.

У циљу превенције и унапређења стања животне средине, потребно је континуирано и координисано дјеловање свих надлежних субјеката. Редован надзор над јавним површинама као и правовремено уклањање отпада и санација дивљих депонија спријечит ће њихово неконтролисано ширење.

Локална заједница и грађани треба да активно учествују у очувању животне средине кроз јачање еколошке културе. Очување животне средине представља један од кључних фактора за очување здравља становништва и укупног квалитета живота.

Обрадила:
Јелица Стајић, дипл. екол.

Јелица С.

Начелник одјељења:
Милош Иванишевић, дипл. инж. грађ.

М. Иванишевић

Доставити:

- Начелнику општине
- а/а